

Kortsjnoj ikke lenger «farlig» for Sovjet?

24/5-84

Verdensmesteren Anatolij Karpov lar ikke gresset gro under sine føtter, og ikke hviler han på sine laurbær heller. Etter å ha tatt med seg seieren i Oslo-turneringen i påsken, dro han sporenstreks til London, hvor han bekreftet at han idag må ansees som verdens fremste turneringsspiller, og som en av de største gjenkom tidene.

Den såkalte Philips & Drew-turneringen i London var en av de sterkest bemannede som noengang har vært spilt. Men Karpov gikk til topps uten særlige vanskeligheter, foran en serie av verdens fremste spillere idag.

Dette lover jo godt foran hans VM-kamp mot Kasparov i september, selv om turneringer og matcher ikke er riktig det samme.

Men at Karpov vant, var ikke særlig oppsiktsvekkende. Det mest bemerkelsesverdige ved London-turneringen var at dette er første gang siden Victor Kortsjnoj hoppet av i 1976, at Karpov og Kortsjnoj har møtt hverandre ved sjakkbordet, uten å være tvunget til det av Verdenssjakkforbundets reglement for VM-avviklingen.

At Karpov nå gikk med på å stille opp i samme turnering som Kortsjnoj, kan man be-

Viktor Kortsjnoj, sjakk-avhopper nr. 1, blir ikke lenger boikottet av Sovjet.

trakte som den endelige bekræftelse på at Sovjets boikott av sjakk-avhopper nr. 1 definitivt er avblåst.

Det var etter å ha gått til topps i IBM-turneringen i Amsterdam i 1976 at Viktor Kortsjnoj tok sin koffert og bad om asyl i Nederland. Det fikk han også. Senere slo han seg ned i Sveits, som han nå representerer.

Ved flere anledninger har Kortsjnoj presisert at hans flukt fra Sovjet ikke var politisk motivert i egentlig forstand. Han var ikke i direkte politisk opposisjon til regimet, men holdt ikke ut det psykiske press han var utsatt for, har han fremholdt.

Særlig etter at han hadde kritisert Anatolij Karpov for visse sider ved hans spill, falt

han i unåde og ble utsatt for trakassier. Han antydte at det bl.a. var blitt foretatt inngrep i de privilegier han som sjakkstjerne normalt ville nyde i Sovjet-Unionen.

De sovjet-russiske myndigheter reagerte usedvanlig emosjonelt på Kortsjnojs avhopp. Han ble bl.a. forsøkt gjort til «non existing person».

I lang tid ble hans navn ikke nevnt i Sovjet-pressen, og møtte han en sovjetrusser i VM-sammenheng, ble han omtalt bare som «Petrosians motstander» e.l.

Kortsjnojs navn ble forsøkt fjernet fra all sjakkliteratur, bøker ble inndratt og trykt opp igjen uten hans navn (iflg. Jahn Otto Johansen og Per Egil Hegge).

Slike reaksjoner bidro bare til å bringe Sovjet i ytterligere vanry i Vesten, og Sovjet-sjakkten tapte prestisje. Sovjet-regimet har åpenbart ikke forstått at det var Kortsjnoj som tjente på den holdning som ble inndratt — hans personlige prestisje økte.

Men nå er altså boikotten opphevet!

For Kortsjnoj ble turneringen forøvrig en skuffelse — han havnet nokså langt ute i lekser. For Karpov tapte han meget klart. Mange har spurt:

Er det fordi Sovjet nå ikke lenger oppfatter Kortsjnoj som noen trusel mot sitt hegemoni, at de har opphevet boikotten?

Knut Bækman